

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Lars Furuholm

BESLUT

Datum
2013-06-11

Sida
1(6)
Referens
511-406-2012

BILDANDE AV NATURRESERVATET TORPS BERGBRANT Säffle kommun, Värmlands län

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Naturreservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn ska vara Naturreservatet Torps bergbrant.

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att bevara värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande habitat och arter.

Syftet är även att området skall kunna utnyttjas som referens och studieobjekt i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med deras flora och fauna får utvecklas fritt genom intern dynamik.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna gäller inte de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan.

Föreskrifterna gäller inte heller den uppföljning av områdets skötsel och naturvärden eller av miljöns utveckling i stort, inklusive nödvändig provtagning och insamling av bestämningsmaterial, som utförs av eller på uppdrag av Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket. Sådana undersökningar skall ske i samråd med reservatsförvaltningen.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen en skötselplan (bilaga 3).

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. bedriva någon form av skogsbruk
2. verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika eller anordna upplag
3. dra fram mark- eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. bedriva markförbättringsåtgärd som kalkning eller gödsling
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. anordna upplag
9. framföra motorfordon

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång:

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. gränsmarkering av reservatets yttergränser enligt kartbilaga 5
2. uppsättande av informationstavla enligt kartbilaga 5
3. skötselåtgärder i form av röjning och ringbarkning i skötselområde 3
4. anläggande, utmärkning och underhållande av led enligt kartbilaga 5
5. undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i reservatet i övrigt (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt).

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. samla in ryggradslösa djur, t ex skalbaggar, snäckor och fjärilar
2. samla in mossor, lavar och svampar,
3. skada eller ta bort träd och buskar, inklusive död ved såsom lågor, torrträd och torra grenar/skada eller ta bort döda träd eller träddelar
4. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar
5. framföra motorfordon

Föreskriften A7 gäller inte markägarens rätt att omhänderta vindfällan som hamnar inom angränsande betesmark till den del vindfällan hamnar utanför reservatsområdet.

Föreskriften C2 gäller inte för plockning av matsvampar för husbehov. Föreskriften C5 gäller inte för hämtning av fällt vilt under förutsättning att fordon med lågt marktryck används så att spårbildning inte sker.

I samband med vetenskapliga undersökningar kan Länsstyrelsen meddela undantag från ordningsföreskrifterna under C. Till vetenskapliga undersökningar räknas bl. a. den del av länsstyrelsens regionala miljöövervakning som utförs i samråd med naturvårdsförvaltningen samt undersökningar inom ramen för uppföljning av åtgärdsprogram för enskilda arter.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling. Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dessa föreskrifter omedelbart efter ikraftträdande, även om de överklagas.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Torps bergbrant
Län	Värmland
Kommun	Säffle
Lägesbeskrivning	I norra delen av Säffle kommun, ca 5 km N om Långseruds kyrka
Församling/Socken	Långserud
Naturgeografisk region	28 b Sydligt boreala kuperade områden
Fastigheter	Långseruds-Torp 3:9
Ägare	Privat
Areal	Ca 20,3 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Torps bergbrants naturkvaliteter som en artrik naturskog har under lång tid varit kända. Fastigheten Torp 3:9 i Långseruds socken, Säffle kommun, ägdes tidigare av Domänverket som avsatte bergbranten som ett "Domänreservat". Senare fick fastigheten ny, privat markägare. 1978 genomfördes den landsomfattande "urskogsinventeringen" i området och flera krävande växter, främst mossor, hittades i samband med denna och området bedömdes som mycket skyddsvärt. 1992 besöktes området av Skogsvårdsstyrelsen inom ramen för den landsomfattande nyckelbiotopsinventeringen. Branten avgränsades som nyckel-biotop och senare noterades även att den örtrika granskogen nedanför och i nordost innehöll främst höga markvärden och klassades som biototypen kalkbarrskog. I december 2000 föreslog

Länsstyrelsen att området skulle ingå i det inom EU internationella nätverket Natura 2000 eftersom skogen innehåller goda, representativa värden i form av *Västlig taiga* och *Örtrik granskog*. I området har ca 40 signalarter noterats, däribland grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*) som är en prioriterad art i EU:s artdirektiv och således är skyddsvärd ur ett europeiskt perspektiv. Medlemsländerna är skyldiga att bidra till nätverket och upprätthålla gynnsam bevarandestatus i utpekade områden. Vidare finns två arter som ingår i Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP), nämligen ÅGP-arterna fågelfotsmossa (*Pterogonium gracile*) och blåtryffel (*Chamonixia caespitosa*), i området.

Länsstyrelsen har bedömt att bildande av naturreservat är den bästa, långsiktiga lösningen vid Torps bergbrant och presenterade därför ett förslag på ett naturreservat i början på 2002. 2010 träffades överenskommelse med markägaren om intrångsersättning för det uteblivna skogsbruksvärdet på denna del av fastigheten.

Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Synpunkter på ett per detaljer i förslaget har inkommit från markägaren.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Markägarens synpunkter har inarbetats i det slutliga beslutet.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap och reservatet

Naturreservatet Torps bergbrant ligger i riksintresseområdet Finnsjön-Aspen som är ett starkt kuperad omgivning där berggrunden har inslag av kalkförande lager som påverkar växtligheten positivt i form av örtrika granskogar och lövuppslag med hassel och ek.

Motiv till skydd

Genom en reservatsbildning vid Torps bergbrant bevaras dels en gammal talldominerad naturskog med viktiga strukturer som gamla grovbarkiga träd, döende och döda träd och död ved, dels en mycket artrik granskog (Natura 2000-beteckning: Örtrik, näringsrik skog med gran av fenno-skandisk typ). Huvudmotivet för den föreslagna reservatsbildningen är de höga naturvärdena gällande den rika och varierande växtligheten. Se även områdesbeskrivningen i bilaga 4. Ett motiv för reservatsbildningen är också närheten till andra liknande objekt som förstärker möjligheterna till långsiktig överlevnad av de arter som finns här.

Som naturreservat kommer området att lämnas orört för att gynna naturvärdena.

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvalitéer och besöksvärde endast kan säkerställas genom att det undantas från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljökvalitetsmål med mera

Bildandet av naturreservatet Torps bergbrant är en del i Länsstyrelsens arbete med miljökvalitetsmålet "Levande skogar" samt är del i arbetet med miljökvalitetsmålet "Ett rikt växt- och djurliv". Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer och strategier för prioritering av naturreservatsskydd, vilka bygger på Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans eller proportion mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde, ett ställningstagande som brukar refereras till som proportionalitetsprincipen. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte för allmänintresset, samtidigt som markägaren har kompenserats för sin ekonomiska förlust.

Upplysningar

Länsstyrelsen har enligt 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ansvaret för tillsynen över naturreservatet. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Eftersom området syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6, 10 och 29 §§ skogsvårdslagen ska inte tillämpas inom naturreservatet (se 4 §

skogsvårdslagen). Det ansvar som markägaren har enligt skogsvårdslagen är efter reservatsbildningen statens ansvar.

Parkeringsplats och en strövstig från den in till naturreservatet får anläggas väster om reservatet enligt ett särskilt nyttjanderättsavtal med markägaren.

Länsstyrelsen och markägaren har träffat ett särskilt avtal om ersättning på omkringliggande skog vid större insektsangrepp inne i naturreservatet.

Länsstyrelsen är förvaltare för naturreservatet.

Hur man överklagar

se bilaga 6

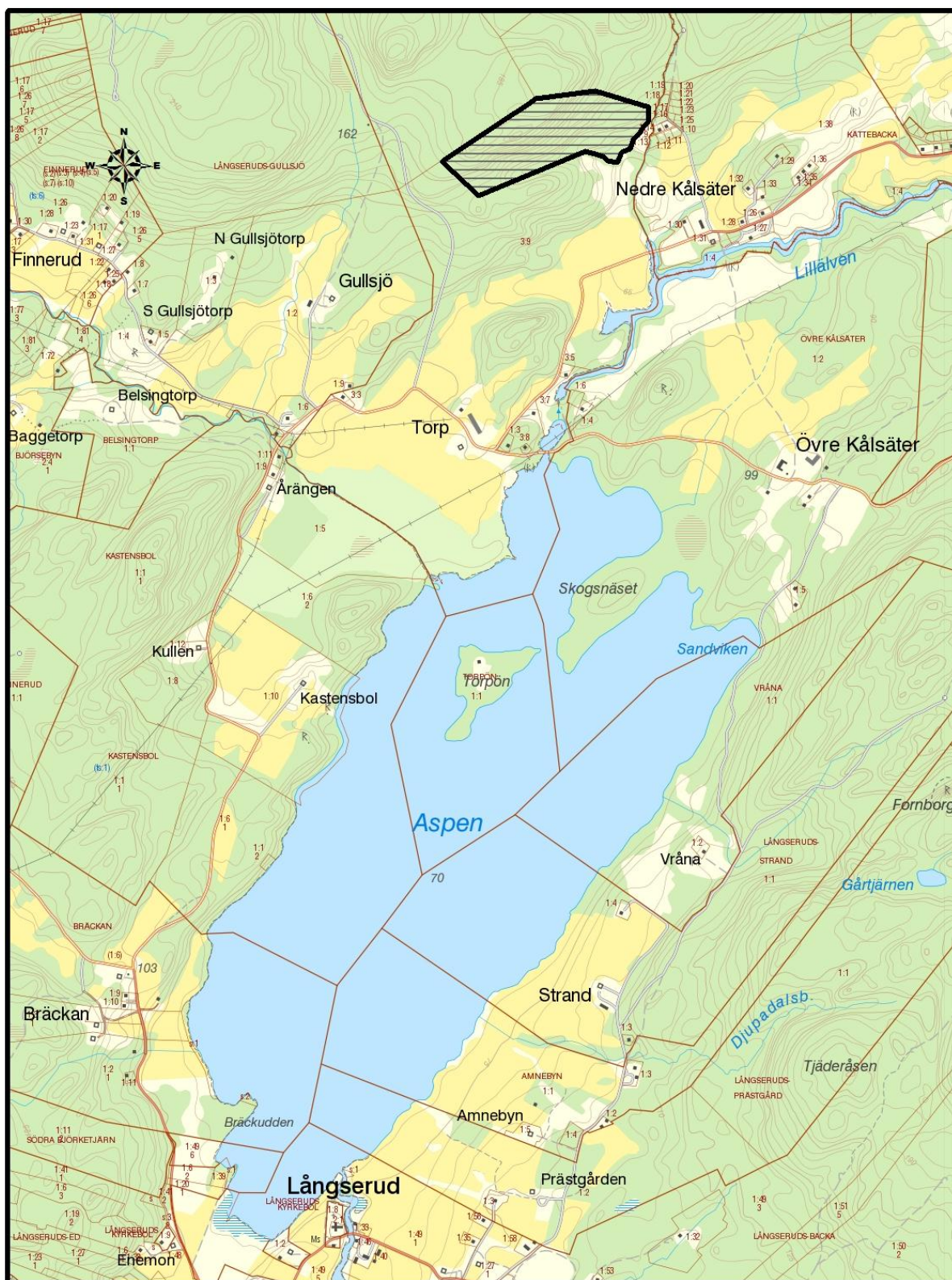
Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Kenneth Johansson. Föredragande har varit naturvårdshandläggare Lars Furuholm. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, enhetschef Thomas Östlund, verksamhetschef Torben Ericson samt länsråd Björn Sandborgh.

Kenneth Johansson

Lars Furuholm

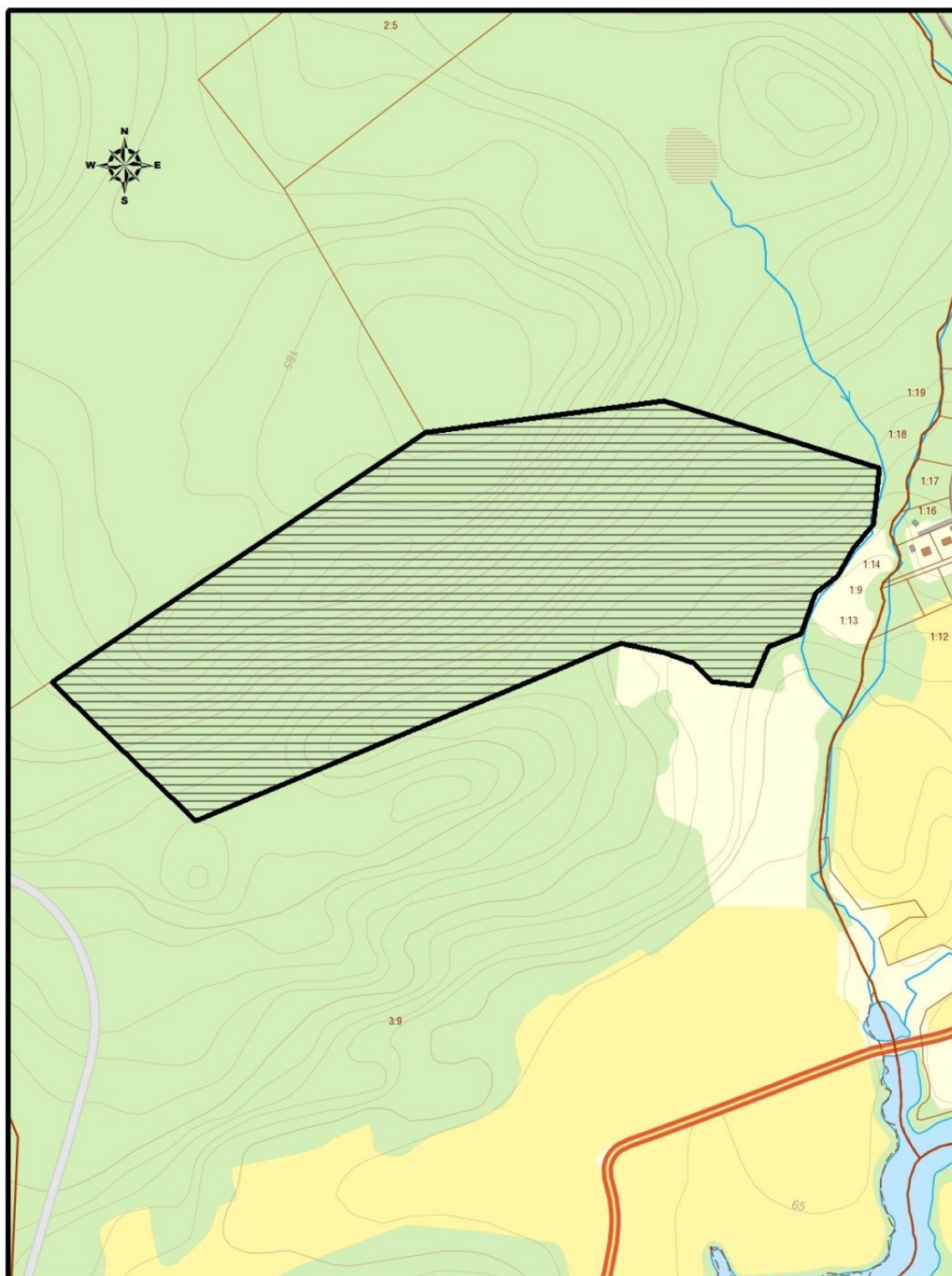
Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Områdesbeskrivning
5. Karta över vad markägaren ska tåla enligt B-föreskrifterna.
6. Hur man överklagar

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188 Skala 1:30000

Översiktskarta för naturreservatet Torps bergbrant (skrafferat område)

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188 Skala 1:5000
Beslutskarta för naturreservatet Torps bergbrant (skrafferad yta)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET TORPS BERGBRANT

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att bevara värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande habitat och arter.

Syftet är även att området skall kunna utnyttjas som referens- och studieobjekt - i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

Syftet ska tillgodoses genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med deras flora och fauna får utvecklas fritt genom intern dynamik.

2. Beskrivning av bevarandevärden

2.1. Administrativa data

Objektnamn	Torps bergbrant
NVR-nummer	204 0392
Kommun	Säffle
Markslag och naturtyper (ha):	
Prod skogsmark	15,6 ha
Västlig taiga (9010)	6,49 ha
Örtrik granskog (9050)	7,70 ha
Impediment	4,6 ha
Total areal	20,3 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Barr- och lövskog
Strukturer	Grova träd, död ved
Arter	grön sköldmossa,

2.2. Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Torps bergbrants naturkvaliteter har under lång tid varit känt som en artrik lokal med naturskog. Fastigheten Torp 3:9 i Långseruds socken, Säffle kommun, ägdes tidigare av Domänverket som

avsatte bergbranten som ett ”Domänreservat”. Skogen har därför inte varit brukad med moderna metoder utan har lämnats till fri utveckling under många decennier.

2.3. Områdets bevarandevärden

2.3.1. Biologiska bevarandevärden

Närmare 40 signalarter, varav flera rödlistade, har upptäckts vid fältbesök. En sådan art är grön sköldmossa. Fågelfotsmossa och blåtryffel är två rödlistade arter som också ingår i ÅGP och därför föremål för särskilda åtgärder.

2.3.2. Kulturhistoriska bevarandevärden

Saknas.

2.3.3. Bevarandevärden för friluftsliv

Områdets ringa storlek och den särpräglade florán där de skyddsvärda arterna finns bland kryptogamerna, gör att det inte är särskilt intressant som besöksmål annat än för biologiskt intresserade personer.

3. Skötselområden

3.1. Skötselområde 1/barrskog, västlig taiga (9010) 6,49 hektar

3.1.1. Bevarandemål

Området är opåverkat av modernt skogsbruk och har därför utvecklats till en sk naturskog med lång skoglig kontinuitet med gott om död ved. Fri utveckling genom orördhet och ostördhet är viktigt för skogens utveckling och bevarandet av områdets mångfald av djur och växter. Arealen västlig taiga (9010) ska vara minst 6,49ha..

3.1.2. Åtgärder

Området lämnas till fri utveckling
Inga åtgärder.

3.2 Skötselområde 2/barrskog, örtrik granskog (9050) 7,70 hektar

3.2.1 Bevarandemål

Området är opåverkat av moderna skogsbruk och har därför utvecklats till en sk naturskog med lång skoglig kontinuitet med gott om död ved. Fri utveckling genom orördhet och ostördhet är viktigt för skogens utveckling och bevarandet av områdets mångfald av djur och växter. Arealen örtrik granskog med dess strukturer och arter ska vara minst 7,7 ha.

3.2.2 Åtgärder

Området lämnas till fri utveckling. Inga åtgärder.

3.3 Skötselområde 3/ ungskog 6,11 hektar

Området är påverkat av skogsbruk och hyser bl a planterad barrskog.

3.3.1 Bevarandemål

Det långsiktiga målet bör vara att skapa en blandskog med naturskogskaraktär och en lövandel på minst 70%. I NO ska skogen utvecklas mot tallnaturskog rik på död solexponerad tallved.

3.3.2 Åtgärder

Röjning runt lövträd och större tallar för att gynna krontillväxten. Röjning av ung tall närmast branten för att gynna lövträden. Hassel, sälk och asp gynnas där det är möjligt.

4 Friluftsliv

Kvalitetsmål

Området ska vara tillgängligt för allmänheten genom en strövstig från parkeringsplatsen vid bilvägen väster om reservatet.

3.5.1 Åtgärder

Gränsmarkering. Informationstavla sätts upp vid parkeringsplatsen. Strövstig markeras. Dessa åtgärder görs i samråd med markägaren.

5 Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Bevarandemålen för området kommer att preciseras i nivåsatte s k målindikatorer. En redogörelse för uppföljning av målindikatorerna kommer att finnas i en särskilt beslutad uppföljningsplan.

Uppföljning av utförda åtgärder

Redovisning av utförda åtgärder sker varje år.

Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

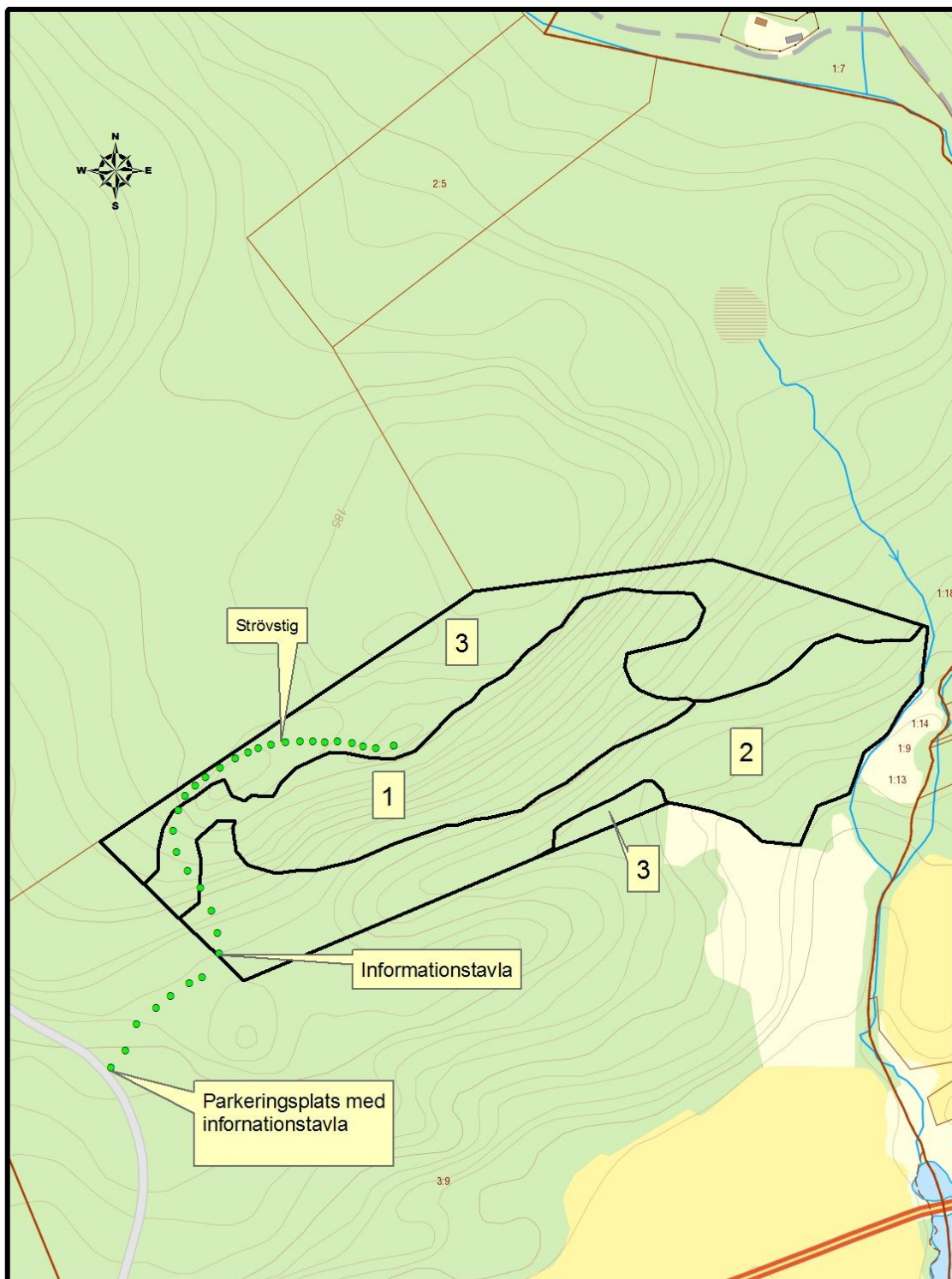
Åtgärder	Prio	
Gränsmarkering	2	2015
Anläggande av P-plats samt strövstig	2	2015
Uppsättning av informationstavlor	2	2015
Kontroll av gränsmarkering	Var 10:e år	Fr o m 2025
Röjning mm i skötselomr 3	Var 10:e år	Fr o m 2025

4. Genomförd dokumentation

Länsstyrelsen har genomfört en översiktlig inventering av Torps bergbrant under 2002.
Se bilaga 4.

Skötselområden enligt N2000-klassificeringen

Naturvärden vid Torps bergbrant, Långserud

Bakgrund

Fastigheten Torp 3:9 i Långseruds socken, Säfte kommun, ägdes tidigare av Domänverket vilka avsatte bergbranten som ett "Domänreservat". Senare fick fastigheten ny, privat markägare. 1978 genomfördes den landsomfattande "urskogsinventeringen" i området och flera krävande växter, främst mossor, hittades i samband med denna och området bedömdes som mycket skyddsvärt. 1982 aktualiserades en slutavverkning som berörde nordöstra delarna av branten. Både Skogsvårdsstyrelsen, Länsstyrelsen och lantmätare blev inkopplade och försök gjordes för att undvika avverkning i eller alldeles i anslutning till branten. I samband med detta kom frågan om ett långsiktigt skydd upp men diskussionerna mynnade aldrig i någon långsiktig lösning.

1992 besöktes området av Skogsvårdsstyrelsen inom ramen för den landsomfattande nyckelbiotopsinventeringen. Branten avgränsades som nyckelbiotop och senare noterades även att den örtrika granskogen nedanför och i nordost innehöll främst höga markvärden och klassades som biototypen kalkbarrskog. I december 2000 föreslog Länsstyrelsen att området skulle ingå i det inom EU internationella nätverket Natura 2000 eftersom skogen innehåller goda, representativa värden i form av *Västlig taiga* och *Örtrik granskog*. Dessutom noterades arten grön sköldmossa *Buxbaumia viridis* som är en prioriterad art i EU:s artdirektiv och således är också den skyddsvärd ur ett europeiskt perspektiv. Medlemsländerna är skyldiga att bidra till nätverket och upprätthålla gynnsam bevarandestatus i utpekade områden. Länsstyrelsen bedömer att bildande av naturreservat är den bästa, långsiktiga lösningen vid Torps bergbrant och presenterade därför ett förslag på ett naturreservat i början på 2002.

Allmän beskrivning

Området utgörs av en sydbrant med silikatberggrund i övre delen och basisk berggrund i den nedre delen av branten och sluttningen. Övre delen domineras av tall med bitvis betydande inslag av gran, asp och björk. Spridd sälg, en, hassel och rönn förekommer också. Övre branten angränsas i nordväst av en ung, planterad tallskog. Övergångszonen mellan dessa bestånd innehåller ofta öppna bergpartier och små, trånga sprickdalar med bitvis högt inslag av asp i olika åldersstadier. Solexponerad död ved som asphögstubbbar, tallågor och torrträd av olika trädslag samt gamla träd, främst tall, utgör här mycket viktiga naturskogselement.

Längre ner i branten avtar talldominansen och lövblandad granskog tar vid. Marken är blockig och bitvis örtrik. Förekomsten av hassel och asp ökar och på några ställen växer lind. Vissa partier är solöppna "skravelstenstorg" medan andra mer slutna och skuggiga. Överallt finns små och stora mer eller mindre mossbelupna lodytor och block. Vid foten av sluttningen finns ett bäckdråg där näringsrikt markvatten bildar små kärr här och var.

Nordöstra delen utgörs av en basisk sluttning med örtrik, äldre granskog. Spritt inslag av björk, asp, hassel, alm, ask och klibbal förekommer. Skogen är huvudsakligen välsluten och frisk men här och var finns fuktigare källdråg. Mot söder angränsar skogen en betesmark med grov asp och klibbal samt hasselbuskar i skogsbrynet.

I övre branten finns bitvis rikligt med asp i olika åldrar som i kombination med solexponerad död ved, skapar gynnsamma förhållanden för bl.a. krävande insekter och hackspettar.

Det omgivande landskapet

Området ligger i en vacker trakt som innehåller hög andel värdefull natur och landskapsestetiska värden. Torps bergbrant ingår i "Finnsjön – Aspen" som pekats ut som riksintresse för naturvård. Viktiga landskapselement är t.ex. värdefulla lövskogar med bl.a. krävande fågelfauna, förekomst av rik berggrund som skapar förutsättningar för örtrika granskogar och rika lövuppslag i skogslandskapet, värdefulla vattendrag, t.ex. den oreglerade Gullsjöälven med förekomst av bl.a. storöring och flodpärlmussla. Ett stort antal hotade och missgynnade arter är funna i trakten och de värdefulla naturtyperna varierar från tämligen orörda till helt kulturbetingade. Området är ett av få där samtliga av landets lövskogsberoende hackspettarter fortfarande häckar. Häckning av vitryggig hackspett konstaterades senast 1999 och 2000 och arten är fortfarande stationär våren 2002. Andra krävande fåglar som förekommer är nötkråka, kungsfiskare (vissa år i Gullsjöälven och Lillälven) och skogsduva.

Beskrivning av delområden

Nedan beskrivs varje delområde med avseende på biototyp, trädslag, naturvärde, intressanta arter, mål med området och ev. skötsel för att bevara och/eller utveckla naturvärdena.

Delområde 1

Bergbrant med riklig förekomst av block, skrävelsten och lodytor. Övre delen domineras av tall och nedre består av blandskog med tall, gran, asp, björk, klibbal, sälg, rönn, hassel och enstaka lind. Lövinslag i nästan alla delar. Branten är svårframkomlig och många torrakor och lågor förekommer. Många tallar har en ålder

upp emot 200 år och enstaka är säkerligen ännu äldre. Asp förekommer i alla åldrar. Delområdet hyser flera rödlistade och intressanta arter, bl.a. raggbock *Tragosoma depsarium* (kläckhål i tallåga), grynlav *Pannaria conoplea*, dvärgbägarlav *Cladonia parasitica*, gränsticka *Phellinus nigrolimitatus* samt fågelfotsmossa *Pterogonium gracile*, en av totalt tre kända lokaler i Värmland.

Mål & åtgärder

Delområdet bör i stort sett lämnas orört. Möjligen kan mindre åtgärder som ringbarkning av gran intill värdefulla lövträd och gammeltallar göras för att öka livslängden och öka ljusinsläppet. Solexponerade tallågor med god markkontakt bör också skapas för nybildande av lämpliga lågor för raggbock.

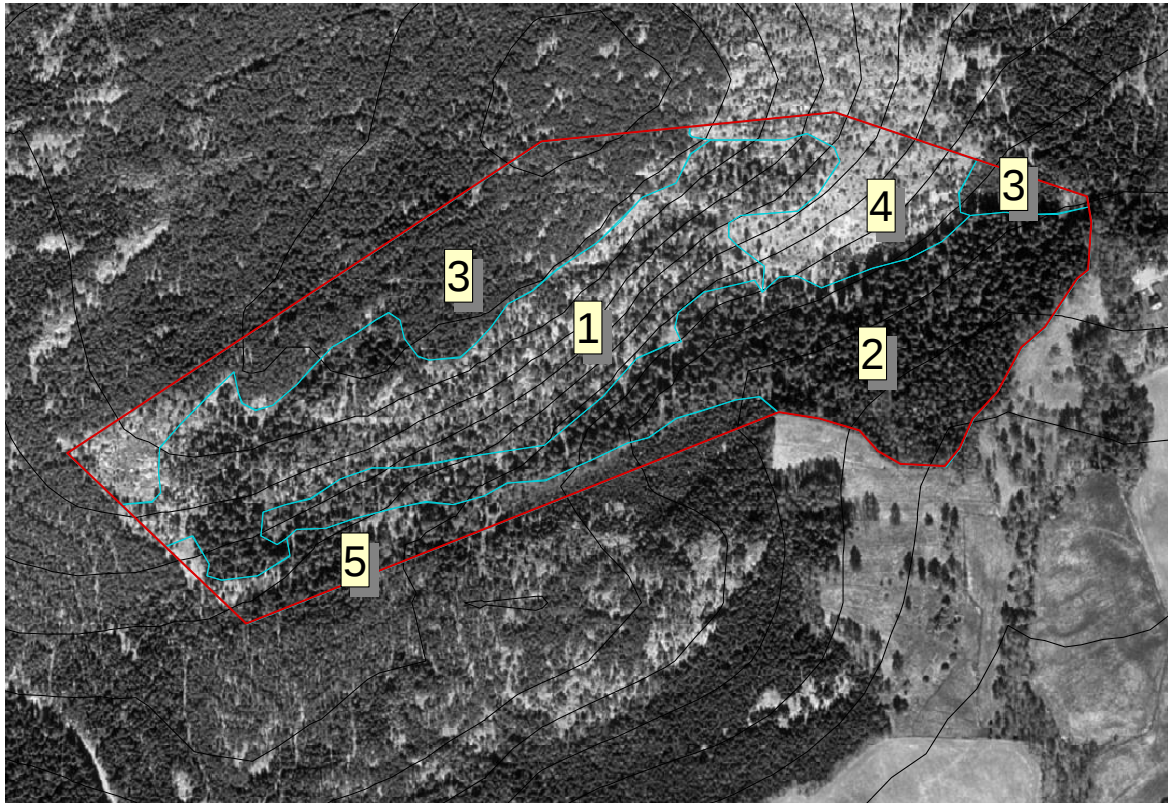
Vy från Torps bergbrant över åkermarker, den värdefulla lövsumpskogen utmed Gullsjöälven samt sjön Aspen med Långserud i horisonten.

Delområde 2

Örtrik granskog med inslag av enstaka tall, björk, asp, sälg, hassel, alm, ask och klibbal. Död ved finns endast i begränsad omfattning. Flera näringskrävande arter är funna t.ex. flera marksvampar som gul taggsvamp *Hydnellum geogenium*, skarp dropp-taggsavamp *Hydnellum peckii* och gultoppig fingersvamp *Ramaria testaceoflava*. I ett källdråg växer bl.a. dunmossa *Trichocolea tomentella* rikligt. Även i detta delområde förekommer grön sköldmossa *Buxbaumia viridis*.

Mål & åtgärder

Granskogen bör i stort sett lämnas orörd för bibehållen hydrologi och markkemi. Slutenheten bör om möjligt göras något mer varierad genom ringbarkning av vissa granar för att skapa död ved och ljusbrunnar omkring de mest välutvecklade hasselbuskarna och vissa lövträd. Koncentrationer av välutvecklade hasselbuskar bör gynnas genom ringbarkning av gran. Att nyskapa död granved är också av stor betydelse för att gynnsam bevarandestatus skall uppnås för grön sköldmossa.

Karta över beskrivna delområden

Delområde 3

Planterad barrskog där den nordvästra och största delen utgörs av tallskog och den mindre i nordost utgörs av granplantering. Spridd och begränsad förekomst av ungt löv. Delområdet innehåller inga naturvärden i nuläget.

Mål & åtgärder

På lång sikt bör delområdet hysa en tallskog med naturskogskaraktär, rik på död solexponerad tallved och motsvarande för den mindre, östra delen. Nordvästra delen bör beståndet göras mer variationsrikt genom röjning runt de enskilda lövträden och runt vissa tallar för att skapa vid- och grov krona i framtiden. Området närmast branten bör särskilt ung tall röjas till förmån för befintligt löv.

Det lilla området i nordost lämnas i stort sett orört, möjligen bör enskilda lövträd gynnas genom röjning av gran omkring.

*Rikligt med hackmärken efter spettar vittnar om god tillgång på vedlevande insekter. Bilden visar födosök efter larver av bl.a. Stekelbock *Necydalis major*, i den övre delen av branten, delområde 1.*

Delområde 4

Ung, lövdominerad skog i blockig sydostsluttning, bestående av björk, asp, hassel, sälg, rönn, gran och tall. Begränsade naturvärden idag men pga den rika lövförekomsten är potentialen stor att naturvärdena ökar snabbt.

Mål och åtgärder

Det långsiktiga målet bör vara att skapa en blandskog med naturskogskaraktär och en lövandel på minst 70%. Skötseln bör inriktas på att gynna asp, sälg och hassel.

Delområde 5

Området består av yngre barrskog i fuktigt bäckdråg med bitvis stort inslag av klibbal i östra delen. Västra utgörs av äldre granskog. Ur naturvårdssynpunkt har delområdet störst betydelse som klimatskydd för den nedre delen av branten och det fuktiga bäckdråget där bl.a. den krävande arten dunmossa växer.

Mål & åtgärder

Området bör på sikt hysa en naturskogspräglad blandskog med hög lövandel. Delområdet bör därför lämnas orört med undantag för viss ringbarkning av barrträd intill värdefulla lövträd.

Artlista över branten och den örtrika granskogen vid Torp, Långserud

Insekter

Raggbock *Tragosoma depsarium* VU
(kläckhåll)
Stekelbock *Necydalis major* NT (kläckhåll)
Grön aspvadbock *Saperda perforata* NT
(puppkammare)

Kärlväxter

Skärmstarr *Carex remota*
Skogsknipprot *Epipactis helleborine*
Blåsippa *Hepatica nobilis*
Skogslind *Tilia cordata*
Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*
Ögonpyrola *Moneses uniflora*
Vårärt *Lathyrus vernus*
Bäckbräsma *Cardamine amara*
Dvärghäxört (*Circaea alpina*)

Mossor

Fågelfotsmossa *Pterogonium gracile* EN
Vedsäckmossa *Colypogeia suecica* VU
Vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum* NT
Grön sköldmossa *Buxbaumia viridis* NT
Dunmossa *Trichocolea tomentella* NT
Guldlockmossa *Homalothecium sericum*
Fällmossa *Antitrichia curtipendula*
Krushättemossa *Ulota crispa*
Mörk husmossa *Hylocomium umbratum*
Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*
Grov fjädermossa *Neckera crispa*
Platt fjädermossa *Neckera complanata*
Bågpraktmossa *Plagiomnium medium*
Stubbspretmossa *Herzogiella seligeri*
Porella sp

Lavar

Grynlav *Pannaria conoplea* VU
Aspgelélav *Collema subnigrescens* NT
Dvärgbägarlav *Cladonia parasitica* NT
Skriftlav *Graphis scripta*
Skuggblåslav *Hypogymnia vittata*
Skinnlav *Leptogium saturninum*
Dvärgtufs *Leptogium teretiusculum*
Bårdlav *Nephroma parile*
Koralllav *Sphaerophorus globosus*
Garnlav *Alectoria sarmentosa*
Gammelgranslav *Lecanactis abietina*
Kortskaftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*

Svampar

Veckticka *Antrodia pulvinascens* NT
Gränsticka *Phellinus nigrolimitatus* NT
Gul taggsvamp *Hydnellum geogenium* NT
Sarp dropptaggsvamp *Hydnellum peckii*
Gultoppig fingersvamp *Ramaria testaceoflava*
Violspindelskivling *Cortinarius violaceus*
Svavelrisk *Lactarius scrobiculatus*

Blodsopp *Boletus luridiformis*
Sotriska *Lactarius ignyotus*
Barkticka *Oxyporus corticola*
Rävticka *Inonotus rheades*
Tallticka *Phellinus pinicola*

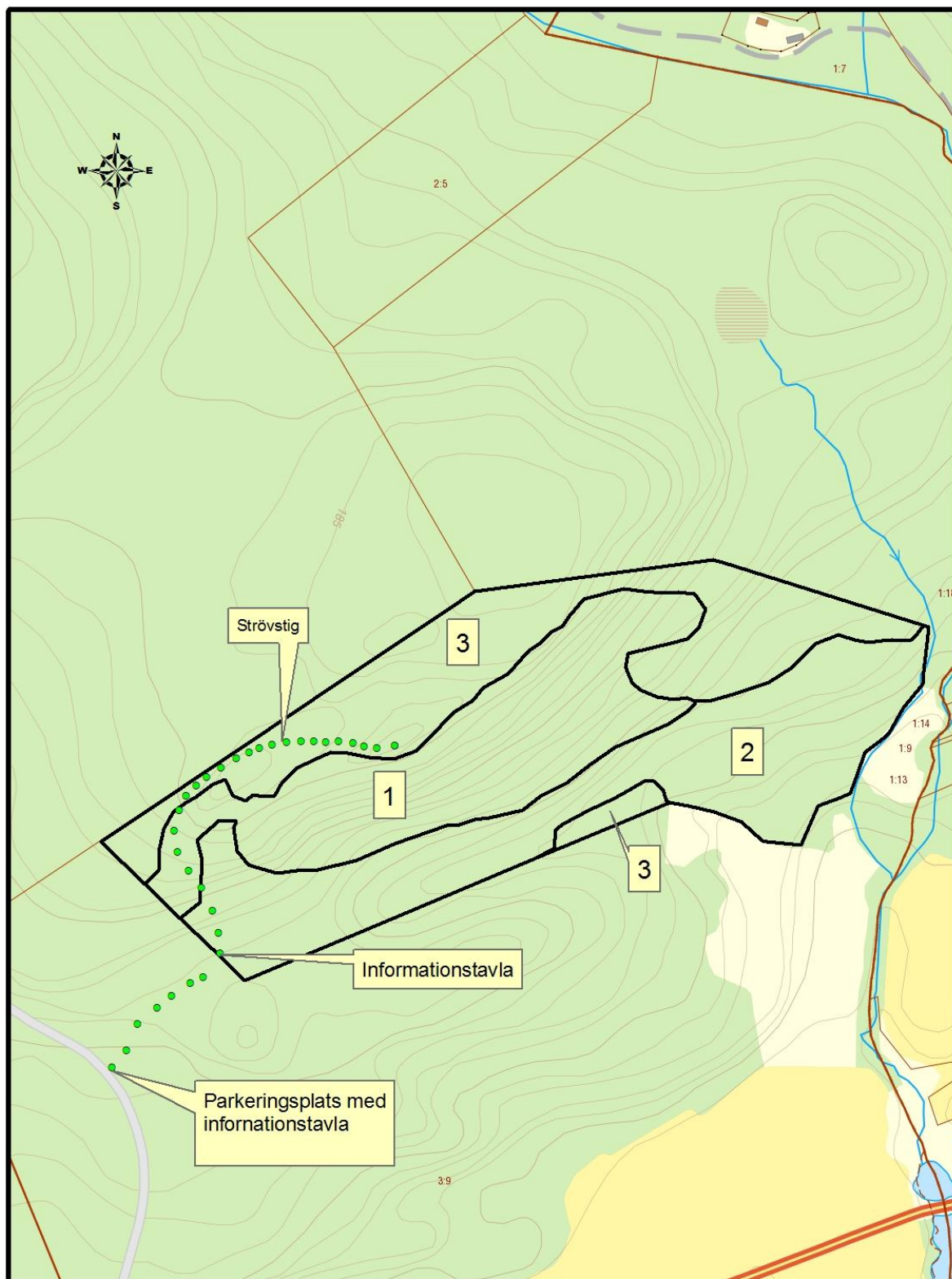
Övriga intressanta arter bland svamparna:

Trollskägg *Thelephora penicillata* (sällsynt enl. Ryman)
granfingersvamp *Ramaria abietina*
Fjällig taggsvamp *Sarcodon imbricatus*
Knölfotad snöbollschampinjon *Agaricus abruptibulbus*
Mindre mössmurkling *Cudonia circinans*
(allmän enl. Ryman)

Grön sköldmossa *Buxbaumia viridis* är funnen på flera murkna lågor i Området. Arten har särskilt pekats ut EU:s artdirektiv och finns med som en viktig del i skyddsmotivet vid Torps bergbrant.

Uppgiftslämnare: Calle Bergil, Roger Gran, Tomas Hallingbäck, Johan Nitare och Fredrik Wilde

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188 Skala 1:5000

Naturreseptet Torps bergbrant: åtgärder enligt B-föreskrifterna i beslutet.